Súd:	Okresný súd Bratislava II
Spisová značka:	0Er/164/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1210210531
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Nora Vladová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA2:2020:1210210531.3

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v zast. Advocate s.r.o., advokátska kancelária proti povinnému: B. O., G.. XX.XX.XXXX, K. M. XXXX/XXX, K. o vymoženie uloženej povinnosti, takto

r o z h o d o l :

Súd exekúciu vedenú na Okresnom súde Bratislava II pod spis. zn.: 0Er/164/2010, a u súdneho exekútora: JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., pod spis. zn.: EX 3963/10, z a s t a v u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 07.12.2010 súd vydal poverenie č. 5102 089018, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. vykonaním exekúcie v predmetnej exekučnej veci.

2. Tunajší súd uznesením č.k. 0Er/164/2010-11 zo dňa 06.12.2010, právoplatným dňa 31.12.2010, zastavil predmetné exekučné konanie v časti o vymoženie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 5 275, eur od 28.10.2009 do zaplatenia.

3. Dňa 04.02.2016 postúpil súdny exekútor tunajšiemu súdu podanie oprávneného Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v súlade s ust. §243f ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti zo dňa 21.01.2016, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 21.01.2016. Tunajší súd rozhodol uznesením č.k. 0Er/164/2010-23 zo dňa 19.09.2016, ktorým súd predmetnú exekúciu zastavil.

4. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený dňa 24.10.2016 odvolanie. Napadnutému rozhodnutiu vytýkal, že zmluvu o úvere nebolo možné podriadiť pod právny režim spotrebiteľských zmlúv upravených v Občianskom zákonníku, nakoľko zmluva vznikla podľa Obchodného zákonníka a bola v čase svojho vzniku tzv. absolútnym obchodom. Podľa názoru oprávneného uvedenú zmluvu nie je možné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase jej uzatvorenia s tým, že v obchodných prípadoch rovnaký právny názor zaujal napríklad aj Krajský súd v Banskej Bystrici v konaniach vedených pod sp. zn. 43Cob/271/2009 a sp. zn. 43Cob/224/2008, ako aj Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 20Cob/406/2006. Ďalej oprávnený v odvolaní dôvodil tým, že samotná neprípustnosť zabezpečenia dlhu zo spotrebiteľského úveru zmenkou nemôže cenný papier akým je zmenka, urobiť nevykonateľným. Preto zákonodarca riešil túto situáciu zodpovednosťou veriteľa z takéhoto zmenkového uplatnenia voči dlžníkovi za škodu, ktorú mu takto spôsobí. Dlžník preto voči veriteľovi má námietku nároku na náhradu škody, ak mu v dôsledku zabezpečenia dlhu zo spotrebiteľského úveru bola spôsobená škoda veriteľom za podmienky, že vznik škody preukáže. Rozhodca v konaní o vydanie exekučného titulu preto nemohol prihliadnuť na nemožnosť zabezpečenia splnenia dlhu zo spotrebiteľského úveru zmenkou, pretože dlžník (povinný) ani netvrdil vznik škody a ani ho nepreukazoval. Ostatne konštatoval, že zákaz zmenky nemôže spôsobiť jej nevykonateľnosť, nakoľko zmenka je cenný papier a jej vznik, aj keď je zakázaný, nemožno poprieť. Prihliadať na to, že jej vznik je zakázaný voči zmenke samotnej, nie je možné. Iba zmenkový dlžník,

ktorý takú zmenku vystavil, má právo na náhradu škody voči veriteľovi, ktorý mu použitím takejto zmenky spôsobil škodu.

5. Povinný sa k odvolaniu oprávneného uviedol, že predmetné uznesenie Okresného súdu Bratislava II považuje za správne a žiada odvolanie oprávneného zamietnuť.

6. Následne bolo odvolanie oprávneného Okresným súdom Bratislava II postúpené na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Krajský súd v Bratislave svojím uznesením č.k. 21CoE/67/2018-44 zo dňa 12.03.2019 uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 0Er/164/2010-23 zo dňa 19.09.2016, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

7. Krajský súdu v Bratislave vo svojom rozhodnutí uviedol, že vzhľadom na predmetné osobitosti právnej úpravy odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie zmluvu o úvere č. 6116271, uzavretú medzi účastníkmi dňa 2.4.2009 správne vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ako aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere. Súčasne však odvolací súd zdôrazil, že posúdenie dôvodnosti zastavenia exekúcie s odkazom na ochranné inštitúty spotrebiteľského práva musí vychádzať z dôsledného zistenia konkrétnych okolností skutkového stavu toho ktorého prípadu a takéto rozhodnutie súdu vzhľadom na existenciu vykonateľného exekučného titulu vydaného v prospech oprávneného musí byť náležitým spôsobom a presvedčivo zdôvodnené, t.j. nepostačuje len všeobecná konštatácia rozporu so zákonom bez uvedenia konkrétnych skutočností a úvahy súdu, ktorá ho k danému záveru viedla.

8. Taktiež Krajský súd v Bratislave poukázal na to, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

9. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

10. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

11. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

12. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na
1. neprijateľné zmluvné podmienky,
2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo
3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

13. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 243f ods. 3 Exekučného poriadku exekúcie podľa § 243f ods. 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú.

16. Podľa § 243f ods. 4 Exekučného poriadku exekúcie ak sa v konaniach podľa § 243f ods. 1 nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m).

17. Podľa § 243f ods. 5 ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa § 243f ods. 1, súd exekúciu zastaví.

18. Podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa § 243f ods. 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

19. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov platného a účinného v čase vystavenia zmenky v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

20. Podľa čl. 2 písm. b) Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

23. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na strane spotrebiteľa ("ďalej len neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom.

26. Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase vystavenia zmenky, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

27. Podľa § 2 písm. a) Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

28. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo 16.11.2010 vo veci POHOTOVOSŤ, s.r.o. C-76/10 vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcii (a nielen sankcii, ale akýchkoľvek zmluvných dojednaní) obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave.

29. V danom prípade bolo rozhodujúce posúdenie, či povinný uzatvoril úverovú zmluvu ako podnikateľ alebo v pozícii spotrebiteľa, pretože ochrana v právnom vzťahu sa povinnému môže priznať len v prípade, ak sa predmet dvojstranného právneho vzťahu - zmluvy netýkal jeho podnikania. I tieto skutočnosti je potrebné dôrazne aj u podnikateľa odlišovať, pretože aj jemu v istých právnych vzťahoch môže patriť status spotrebiteľa.
30. Zo zmluvy o úvere pripojenej v exekučnom spise bolo zistené, že oprávnený s povinným uzavreli dňa 02.04.2009 Zmluvu o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej poskytol oprávnený povinnému úver vo výške 3 500,- EUR. Povinný sa zaviazal vrátiť uvedenú čiastku oprávnenému spolu s poplatkom vo výške 1 471,- EUR v 3 mesačných splátkach po 1 657,- EUR počnúc dňom 12.05.2009.

31. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač bola pripravená oprávneným, ktorý následne dopisoval do uvedenej predtlače konkrétne údaje, týkajúce sa povinného, pričom povinný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť a ani neovplyvnil. Ten istý formulár sa používa na uzatvorenie zmluvy s fyzickou osobou ako aj na uzatvorenie zmluvy s fyzickou osobou podnikateľom, pričom v časti zmluvy, slúžiacej na identifikáciu dlžníka nebolo jednoznačne a zreteľne odlíšené, ktoré údaje má vyplňovať dlžník uzatvárajúci zmluvu ako fyzická osoba a ktoré má vypĺňať dlžník uzatvárajúci zmluvu ako fyzická osoba podnikateľ, resp. že dlžník fyzická osoba, nemá vypĺňať políčka zmluvy určené pre dlžníka podnikateľa a dlžník podnikateľ, nemá vypĺňať políčka určené len pre fyzické osoby. Pokiaľ ide o identifikáciu dlžníka zo zmluvy o úvere (povinný), v úverovej zmluve boli vyplnené údaje identifikujúce ho ako fyzickú osobu, teda jeho meno, priezvisko, trvalé bydlisko a rodné číslo. Predtlač formulára vopred pripraveného oprávneným povinný žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť a ani neovplyvnil. Pri preskúmaní predložených listín súd dospel k záveru, že Zmluva o úvere zo dňa 02.04.2009, má povahu spotrebiteľského úveru, na ktorú sa vzťahuje režim zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a subsidiárne ako spotrebiteľskú zmluvu aj všeobecná úprava spotrebiteľských zmlúv uvedených v ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Základnou črtou štandardných spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy boli tiež Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov.

32. V predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie zo Zmluvy o úvere uzavretej dňa 02.04.2009 medzi oprávneným a povinným, pričom zo Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy, vyplýva, že sa na ňu vzťahuje Obchodný zákonník. Ustanovenie Všeobecných podmienok o použití Obchodného zákonníka však nemá za následok skutočnosť, že sa na predmetný právny vzťah nevzťahuje pôsobnosť príslušných vnútroštátnych a európskych noriem o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Vyššie uvedená zmluva je v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože bola uzavretá medzi veriteľom (t.j. právnickou osobou, ktorá ponúka

alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti - oprávneným) a spotrebiteľom (t.j. fyzickou osobou, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania), ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

33. V danom prípade zmluvné strany uzavreli dňa 02.04.2009 v rámci Všeobecných podmienok poskytnutia úveru rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej sa strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred a/ Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b/ príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozväzovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

34. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Často krát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splýva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležité naplánovať, sú plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, dáva síce zmluvným stranám na výber riešenie sporov cestou príslušného súdu alebo pred rozhodcom, avšak samotný výber v konečnom dôsledku závisí od výberu toho účastníka, ktorý začne konanie skôr a v praxi je reálny predpoklad, že na súd sa neobráti spotrebiteľ, ale dodávateľ, ktorému konanie pred rozhodcovským súdom vyhovuje. V rámci modelu spotrebiteľského úveru je to zvyčajne veriteľ, kto podá návrh na začatie konania proti spotrebiteľovi, ktorý získal úver. Veriteľ môže na základe takejto rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by inak bol príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom dodávateľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Ostatné podmienky rozhodcovského konania sú skôr len indikátorom, do akých krajností môže viesť dojednávanie rozhodcovského konania so slabšou stranou

zmluvného vzťahu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu.

35. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nerovnováhu v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ však zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, je v zmysle príslušných zákonných ustanovení neprijateľnou. Podľa názoru súdu sa takáto zmluvná podmienka prieči dobrým mravom, je absolútne neplatnou. Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak je neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM, čl. 51, judikoval, že čl. 6 smernice č. 93/13/EHS treba považovať za kogentné ustanovenie. Nekalá zmluvná podmienka - rozhodcovská doložka a možnosti jej posúdenia v exekučnom konaní už boli predmetom posudzovania zo strany Súdneho dvora Európskej únie, kde vo veci C-40/08 ASTURCOM súd vyslovil, že smernica č. 93/13/EHS musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené tunajší súd dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka je teda v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom a ako taká je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

37. Je zrejmé, že dňa 02.04.2009 oprávnený ako veriteľ uzavrel s povinným ako dlžníkom Zmluvu o úvere. Súd po preštudovaný súdneho spisu, kópie zmenky, a Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 18.01.2010 so spis. zn. SR 21815/09, ktorý je v predmetnej veci exekučným titulom má za preukázané, že žalobca - oprávnený a žalovaný - povinný zabezpečili svoj záväzkový vzťah (Zmluvu o úvere) zmenkou vystavenou dňa 02.04.2009, kde žalovaný - povinný vystupuje ako vystaviteľ a žalobca - oprávnený ako remitent. Po preštudovaní uvedených dokumentov súd dospel k záveru, že povinný ako dlžník mal v čase uzavretia Zmluvy o úvere a v čase vystavenia zmenky postavenie spotrebiteľa. Na základe uvedeného má súd za preukázané, že oprávnený ako veriteľ pri vyplnení zmenky porušil ustanovenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov platného a účinného v čase vystavenia a vyplnenia zmenky, nakoľko zmenková suma 5295,- eur presahuje 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Súd má za preukázané, že povinnému bol poskytnutý úver vo výške 3500,- eur z čoho 30% je 1050,- eur. Zmenka teda mohla byť vystavená len na sumu zodpovedajúcu zákonnému limitu, vystavená však bola na sumu 3500,- eur. Vzhľadom na uvedené súd zastáva názor, že takáto zmenka je v priamom rozpore so zákonom a predstavuje absolútne neplatný právny úkon podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

38. Súd preštudoval Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej dňa 02.04.2009. Článok 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nazvaný Dohoda o vyplnení zmenky stanovuje: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový

ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

39. Podľa právneho názoru Krajského súdu Prešov uvedeného v rozsudku so spis. zn. 7Co/339/2014 zo dňa 26.02.2015 Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Zmenka však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, čo ročne predstavuje 91,25 %. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o vyplňovacom práve zmenky bola uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári spracovanom právnym predchodcom žalobcu, pričom tieto podmienky žalovaná nemala možnosť ovplyvniť. Nepochybne teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom, či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy. Ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. Tento záver možno prijať aj s prihliadnutím na právny záver vyslovený v rozsudku NS SR zo dňa 06.05.2008 vydanom vo veci 4Obo/161/2007. Najvyšší súd SR mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. V súvislosti s rozhodovaním v tejto veci je možné poukázať i na rozhodnutie ESD zo dňa 14.03.2013 vydané vo veci C-419/2011. V tomto konaní napriek tomu, že tiež boli uplatnené práva zo zmenky, súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dôležitý je aj list Európskej komisie zo dňa 25.04.2013 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ, v ktorom sa v tejto súvislosti výslovne spomína spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o.. Komisia v ňom poukazuje na praktiky tejto spoločnosti, ktorými sa vymáhajú nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach a konkrétne sú spomenuté aj blankozmenky. Dohodu o vyplňovacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať neplatnú tiež pre obchádzanie zákona (§39 Občianskeho zákonníka). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácií zákona o spotrebiteľských úveroch, dôsledkom čoho je, že žalovaná by veriteľovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, Takýto postup žalobcu nemôže požívať ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

40. Súd teda dospel k záveru, že Dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, je právnym úkonom obchádzajúcim zákon, ktorý je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný a preto sankčný úrok vpísaný v zmenke vo výške 0,25 % denne je (popri neprijateľnosti samotnej dohody o vyplňovacom práve k zmenke, ako bola zdôvodnená vyššie) ďalšou okolnosťou, ktorá spôsobuje neplatnosť zmenky, na podklade ktorej bolo vydané rozhodnutie, ktoré je v danej veci exekučným titulom.

41. Okrem toho súd tiež zistil, že vyššie oboznamovaná Zmluva o úvere neobsahuje zákonné náležitosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. h), i), j) a k) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, t.j. v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). V Zmluve o úvere totiž absentuje ročná úroková sadzba a ročná percentuálna miera nákladov, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj rozpis

splátok, a preto sa v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

42. Zákonodarca v ustanoveniach § 243f ods. 1 až 6 v spojení s ustanovením § 39 ods. 4 a ustanovením § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku stanovil oprávnenému v prípade, ak sa proti fyzickej osobe vymáha nárok zo zmenky, povinnosť preukázať, že nejde o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo že síce ide o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul bolo prihliadnuté na prípadné neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Dôkazné bremeno má oprávnený, pričom existencia dôvodov na zastavenie konania sa prezumuje (predpokladá). Z oboznamovaných listinných dôkazov je zrejmé, že exekúcia sa v danej veci vedie na základe rozhodnutia vydaného v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky. Nakoľko z listinných dôkazov predložených oprávneným, nevyplýva, že by sa Rozhodcovský súd zaoberal možným spotrebiteľským charakterom právneho vzťahu medzi povinným ako zmenkovým dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako zmenkovým veriteľom, a z toho plynúcimi možnosťami obmedzenia alebo neprijateľnosti zmluvných podmienok, neprípustnosti použitia zmenky, alebo rozporu vystavenia zmenky s dobrými mravmi alebo so zákonom, a teda že by prihliadal na okolnosti uvedené v ustanovení § 57 ods. 1 písm. m) bodoch 1 až 3 Exekučného poriadku.

43. V posudzovanej veci teda oprávnený jednak v zmysle ustanovenia § 243f ods. 4 Exekučného poriadku nepreukázal, že v danom prípade nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, a zároveň v exekučnom konaní na základe vykonaného dokazovania mal súd za nepochybne preukázané, že predmetný nárok uplatnený (pôvodným) oprávneným na základe zmenky a priznaný rozhodnutím, ktoré je v danej veci exekučným titulom, vznikol zo záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere na základe Dohody o vyplnení zmenky, pričom predmetná Zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a súčasne vyšlo najavo, že v rozhodcovskom konaní nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie použitia zmenky ani rozpor s dobrými mravmi a zákonom, ako boli zistené a konštatované exekučným súdom vyššie. Na základe konštatovaného súd dospel k záveru, že v danej veci je naplnený aj dôvod zastavenia exekúcie predvídaný ustanovením § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

44. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

45. O trovách účastníkov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.